

Právovárečné domy v Novém Jičíně (16.)

Nejen zlatavý mok, ale i tragické události morové epidemie a druhé světové války se váží ke dvěma právovárečným domům, o nich si budeme vyprávět v tomto díle našeho putování.

Dům boháčů

Nejstarší písemná zmínka o právovárečném domě na nynější ulici 28. října číslo popisné 47/4 pochází z roku 1605 a váže se ke jménům Mikulasch Schneider a Mikulas Bohacz. Po nich se zde vystřídala řada významných a bohatých novojičínských soukenických rodin, které dům využívaly povětšinou k bydlení.

Největšího významu nabyl patrně na sklonku 17. století, kdy ho vlastnili Augustin Leger a Daniel Symostratt. Oba byli vlivnými představiteli města, Augustin Leger dokonce v letech 1705 až 1732 devětkrát zastával post purkmistra. Zasloužil se o vyřešení důležitých problémů hlavně po morových ranách a založil vlastní nadaci.

Po jeho smrti dům v roce 1740 prodala vdova Anna Clara Legerová za 1 800 tolarů rodině Franze Josefa Symnostratta, jenž byl v letech 1738 až 1740 rovněž novojičínským purkmistrem. Do třetice se v roce 1778 stal vlastníkem stojícím v čele města Ignaz Symnostratt. Pro dům stojící kousek od radnice měli čelní představitelé Nového Jičína zkrátka slabost..

Až na sklonku napoleonských válek v roce 1812 dům zakoupil Sigmund Heller, ale již o tři roky opět změnil majitele, kterým se stala rodina Tillova. Teprve Johann a Julie Wolschanští zde žili celých sedm dekad, v letech 1861 až 1931.

Když se projdete kolem loubí, můžete si na jednom z pilířů povšimnout nápisu a směrové šipky, které dokládají, že tady za druhé světové války byl protiletěcký bunkr. Ve druhé polovině 20. století v domě působila prodejna konfekce, v současné době je využíván třeba při novojičínském Vinobraní. Zajímavostí je rozdělení domu na dvě části, s čísly orientačními 4 a 6.

Začalo to studentem...

Nejstarším doloženým majitelem druhé části právovárečného domu na ulici 28. října č. 48 s číslem orientačním 6 byl od roku 1605 student Paul Nitsch von Beneschau. Mohutný staromoravský rod Benešoviců vlastnil statky ve Slezsku, panství Bučovice a Bohuslavice. Jeden z jeho členů se usadil v Novém Jičíně.

Později dům přešel do vlastnictví Kelchera Satoriusa, Kathese Pischkeho a následně do správy Jonase Gertlera. Jeho syn, městský písař Augustin Gärtler (jméno je často uváděno v různých podobách), koupil tento dům roku 1677 za 1 700 tolarů. Poté dům často měnil majitele, až se na konci 19. století stal vlastnickým podnikem rodiny Köllner.

V obou právovárečných domech byly ve 20. století obchody. Sklepní prostory sloužily za 2. světové války jako úkryty před možným bombardováním. Poválečný odsun německy mluvících obyvatel změnil všechny tehdejší záměry vlastníků. Nyní již obě historické budovy píší novou kapitolu svých dějin.